

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2017-129

15.3.2017

If Skadeforsikring NUF

Ansvar

Erstatning for beregnet, ikke-påløpt merverdiavgift?

Klagers bil ble skadet etter en sprengning, og fikk dekket skader etter takst, men uten mva. for blikkskader som ikke ble utbedret. Klager fremmet krav om dekning av mva. mot ansvarsforsikringsselskapet til firmaet som utførte sprengningen. Nemnda kom til at klager hadde krav på dekning av mva. også for skadene som ikke ble utbedret.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 10.451.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav på dekning av merverdiavgift når slik avgift ikke er påløpt fordi den aktuelle skaden ikke ble utbedret.

Klagers bil ble skadet etter sprengning 3.5.16. Klagers kaskoselskap dekket glasskadene på bilen ved at disse ble utbedret på verksted i henhold til takst, mens blikkskader ble dekket med kontanterstatning etter takst, uten mva. Blikkskadene er ifølge klager ikke reparert. Ansvarsselskapet til firmaet som utførte sprengningen har erkjent ansvar, men mener at erstatningen skal utbetales uten mva.

Klager krever dekning for beregnet mva., og anfører at han sitter igjen med verditapet.

Selskapet anfører at det ikke har noen plikt til å dekke beregnet mva. dersom skaden ikke er reparert eller reparasjonen er gjennomført "privat". Selskapet viser til Rt-1986-463, hvor Høyesterett kom til at skadelidte hadde krav på å få dekket beregnet mva. selv om avgift faktisk ikke var påløpt. Situasjonen i dommen var at skadelidte gjennomførte reparasjonen selv og dermed sparte mva. Selskapet mener derfor dommens resultat forutsetter at klager reparerer "privat", og at klager ved unnlatt reparasjon kun kan kreve erstatning for verdireduksjonen.

Selv om klager reparerer "privat" anfører selskapet at dommen ikke kan legges til grunn fordi faktum er forskjellig og andre hensyn gjør seg gjeldende. Dommen omhandlet oppgjør etter kollisjonsskade mellom to biler, der skadevolder alltid har lovpålagt ansvarsforsikring. Dermed vil det være hensiktsmessig med en forenklet oppgjørsprosess. Meromkostningen kan pulveriseres på alle forsikringstakere, og en slik ordning skaper forutsigbarhet. Slike hensyn gjør seg ikke gjeldende i foreliggende tilfelle. Oppgjørstekniske hensyn må tillegges mindre vekt utenfor lovpålagte ansvarsforsikringer og det må ses hen til alminnelige erstatningsrettslige prinsipper. Selskapet viser spesielt til tapsbegrensningsplikten, og at skadevolder kan komme i den situasjon at han må dekke beregnet mva. uten mulighet til fradrag. I så fall sitter skadelidte igjen med en gevinst. I denne og lignende saker mener selskapet at tapsbegrensningsplikten må veie tyngst.

Endelig har selskapet pekt på at den reelle begrunnelsen for resultatet i Rt-1986-463 var at det var unaturlig at selskapet skulle nyte godt av skadelidtes innsats for å oppnå en billig reparasjon.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Etter skl. § 4-1 har skadelidte krav på dekning for det tap han har lidt. Begrepet "tap" er ikke definert, men utgangspunktet ifølge Lødrup, Lærebok i erstatningsrett, 6. utg. s. 457 er at erstatningen ved delskader settes til det beløp som det koster å reparere skaden. I Rt-1986-463 kom Høyesterett til at skadelidte hadde krav på dekning for mva. selv om skaden ble reparert "privat" og mva. derfor ikke ble betalt. Saken gjaldt en kollisjonsskade etter bal. § 8, hvor erstatningen etter bal. § 6 skal beregnes etter alminnelige erstatningsrettslige prinsipper. Høyesterett uttaler at:

Det virker etter mitt syn ikke uten videre rimelig eller naturlig om samme fysiske skade skal erstattes med forskjellig erstatningsbeløp alt etter hvilken innsats skadelidte, uten å være forpliktet til det, gjør for å oppnå en billig reparasjon. En slik regel vil også kunne være vanskelig å håndheve og virke uheldig. Den erstatningsansvarlige vil få en oppfordring til å trekke oppgjøret ut for å se hvorledes skadelidte vil forholde seg. Skadelidte vil kunne se seg tjent med å vente med å utføre en reparasjon inntil han har fått oppgjør. Etter mitt syn taler således også reelle hensyn for en objektivisering, slik at skader erstattes etter noenlunde faste kriterier uten at det er nødvendig å undersøke den enkelte skadelidtes reparasjonsmuligheter og hensikter.

Nemnda kan ikke se at dommen er begrenset til den situasjonen at skadelidte reparerer "privat", og Lødrup s. 457 anfører at:

Dersom skaden ikke blir utbedret eller skadelidte foretar reparasjonen selv, skal erstatningen fastsettes ut fra hva det ville kostet å få reparasjonen utført (inklusive de avgifter som ville påløpe).

Hensynet til "objektivisering" som Høyesterett nevner, gjør seg like sterkt gjeldende uavhengig av om reparasjonen gjennomføres eller ikke, og for skadevolder vil det fremstå som en tilfeldig fordel om han skulle slippe mva. på reparasjonskostnadene fordi skadelidte valgte ikke å reparere skaden. Løsningen er for øvrig også lagt til grunn i nemndspraksis, jf. FSN-5230 og FSN-4892.

Selskapet viser til at skadelidte kun har krav på verdireduksjonen dersom han ikke reparerer. Begrepet "verdireduksjon" har ikke noen entydig erstatningsrettslig definisjon, men et naturlig utgangspunkt vil være nedgangen i markedsverdien som følge av skaden. Nemnda mener man i denne beregningen må legge til grunn at dersom skadelidte ønsker å selge bilen med ureparert skade, vil kjøper normalt verdsette skaden til reparasjonskostnadene inkludert mva. I så fall vil beregnet "verdireduksjon" gi samme resultat som reparasjonskostnader inkludert mva. Selskapet viser videre til at skadelidtes tapsbegrensningsplikt må være avgjørende. Høyesterett la i Rt. 1986 s. 463 til grunn at skadelidte normalt ikke har noen plikt til å reparere selv. Normalt kan han heller ikke pålegges noen plikt til å unnlate å reparere selv om en slik plikt kan tenkes hvis reparasjonskostnadene og verditapet overstiger gjenanskaffelsesverdien, jf. Lødrup s. 458. I så fall må man legge til grunn gjenanskaffelsesverdien. Dette er imidlertid ikke påstått her.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok *Trine-Lise Wilhelmsen (leder)*, *Birgitte Hagland (nestleder)*, *Line Merete Lileng*, *Ole Smedsrud*, *Paal Bjørnness* og *Gyrid Giæver*.